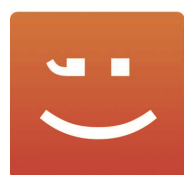

PROGRAMA MUNICIPAL 2019

compromís | Onda

ÍNDEX

PARTICIPACIÓ CIUTADANA I TRANSPARÈNCIA.....	3
PARTICIPACIÓ CIUTADANA ACTIVA.....	4
TRANSPARÈNCIA ACTIVA.....	7
COMPROMÍS AMB LES PERSONES. CIUTATS DE BENESTAR.....	8
IGUALTAT DE DRETS, IGUALTAT D'OPORTUNITATS.....	9
IMMIGRACIÓ.....	9
LES POLÍTIQUES INTEGRALS DE JOVENTUT.....	10
EDUCACIÓ.....	12
CULTURA.....	14
PROMOCIÓ DEL VALENCIÀ.....	14
OCI.....	15
ESPORTS.....	15
SERVEIS SOCIALS.....	16
SALUT URBANA.....	19
CONVIVÈNCIA, SEGURETAT I PREVENCIÓ DE RISCOS.....	22
MODEL ECONÒMIC: MUNICIPIS EMPRENEDORS, SOSTENIBLES I RESPONSABLES.....	23
ATENCIÓ A LES PERSONES MÉS VULNERABLES.....	24
GENERACIÓ D'OPORTUNITATS.....	25
RECUPERACIÓ DE LES INSTITUCIONS.....	30
DIÀLEG TERRITORIAL I INSTITUCIONAL.....	31
SOSTENIBILITAT.....	33
ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC.....	34
MEDI AMBIENT, AIGUA, SOSTENIBILITAT LOCAL I ECONOMIA CIRCULAR.....	39

PARTICIPACIÓ CIUTADANA I TRANSPARÈNCIA

PARTICIPACIÓ CIUTADANA ACTIVA

TRANSPARÈNCIA ACTIVA

PARTICIPACIÓ CIUTADANA ACTIVA

La nostra acció de govern consisteix en treballar **PER A les persones i AMB les persones**, incorporant aqueixes noves reclamacions ciutadanes a la nostra gestió de govern.

Aquests són els nostres principis:

Apostem per implicar i comprometre a la societat civil en l'acció política, afavorint **el dret de la ciutadania a participar activament en la conformació de polítiques que milloren la vida de les persones**. Amb açò, incrementem la qualitat democràtica de les institucions públiques construint conjuntament el que volem per al nostre municipi.

Fomentem en la ciutadania un canvi progressiu de la mentalitat d'usuària o usuari de serveis cap a la de **ciutadania amb plens drets i deures**, i cap a una **cultura de participació activa** en el desenvolupament de polítiques que milloren la seua qualitat de vida.

Entenem les polítiques de **participació ciutadana activa** com el **procés d'emancipació de la ciutadania per aconseguir el poder real de conèixer, controlar i influir permanentment en les qüestions públiques que li afecten i interessin**.

FOMENTEM LA CULTURA PARTICIPATIVA ACTIVA

Reconeixem el dret de totes les persones a intervenir activament en el procés de presa de decisions en la gestió dels assumptes públics locals, mitjançant la creació d'espais efectius de participació i diàleg.

Reconeixem el dret de les persones a:

- **Rebre informació** sobre l'activitat municipal.
- **L'audiència** per membres del Govern local.
- **Fer peticions o demanar aclariments** sobre actuacions municipals.
- **Fer propostes** a través d'iniciatives ciutadanes.
- **Presentar suggeriments, reclamacions i queixes**.
- **La consulta ciutadana sobre assumptes d'especial transcendència**.
- **La intervenció en les sessions públiques municipals**.
- **L'accés als mitjans municipals**.
- **El foment de l'associacionisme**.

- La intervenció en el disseny de les inversions amb pressupostos participatius.
- La intervenció en òrgans de participació ciutadana, sent les seues propostes d'execució preferent si assumeixen valors democràtics i de sostenibilitat ambiental, i compleixen criteris de viabilitat tècnica, econòmica i jurídica.

Reconeixem també el **dret a la rendició de comptes**, control, seguiment i avaluació de les polítiques municipals a través dels mecanismes adequats, per això farem jornades explicatives de l'acció de govern, semestrals o anuals.

Fomentem la implicació interdepartamental de l'administració local en les accions i execucions dels processos participatius. Donem visibilitat als diferents procediments administratius.

FOMENTEM L'ASSOCIACIONISME

Les associacions i grups constituïts per a la defensa dels interessos generals de la ciutadania, o de defensa i impuls de polítiques sectorials, constitueixen la base de la participació ciutadana, donat el seu paper fonamental com a dinamitzadors i motor social, cultural, esportiu, d'una societat.

Recolzem el dret a exigir una política municipal de foment de les associacions, creant consells sectorials de les àrees de la seua activitat i creant eines de suport a l'associacionisme.

Reforcem el teixit social per al desenvolupament d'iniciatives d'interès general, especialment dels grups que es troben en pitjor situació d'interlocució social, i promovent la participació de col·lectius en risc d'exclusió o especial protecció.

RECOLZEM ELS ÒRGANS PARTICIPATIUS

Entenem els òrgans de participació municipal com a òrgans de deliberació i assessorament de la Corporació de caràcter col·laboratiu, dels quals formen part agents socials, entitats i col·lectius municipals. A través d'ells es fa efectiva la participació i l'acostament dels col·lectius veïnals a la gestió dels assumptes d'interès públic local.

Fomentem la realització d'assemblees i espais ciutadans de debat i propostes, per a establir una articulació permanent del criteri ciutadà en relació amb les polítiques locals.

Impulsem la creació de consells veïnals, de caràcter territorial tals com les Juntes de Barri, i consells sectorials de les àrees de govern.

PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS

Són instrument bàsic i essencial per aprofundir en la democràcia local, generant espais de coresponsabilitat i cogestió públiques de la ciutadania. El desenvolupament del procés està presidit pel principi de solidaritat i justícia social entre els diferents barris i sectors de la població.

Apostem per acostar l'Administració Local a la ciutadania, orientar la política cap al públic i fer a la ciutadania més conscient de la ciutat en que habita. Els Pressupostos Participatius estan basats en les preferències i prioritats que la població té en relació amb la despesa pública disponible.

Ens comprometem a debatre les propostes amb la ciutadania, així com assumir les decisions viables sota criteris legals, tècnics, econòmics, democràtics, de sostenibilitat ambiental i d'igualtat de gènere, i executar-les baix seguiment ciutadà.

CULTURA PARTICIPATIVA ACTIVA EN LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

Formant des de la infància en participació. Incorporant els seus punts de vista i afavorint la seua intervenció en els debats, propostes, queixes i presa de decisions respecte a polítiques dirigides a la infància i joventut, i també sobre tots aquells temes de la localitat que repercuteixen en la vida social i col·lectiva, considerant la seua plena capacitat d'opinió i expressió.

Fomentant capacitats que incloguen prendre decisions, solucionar problemes, col·laborar, crear equips, tindre capacitat d'autonomia i tindre una imatge positiva de la seua persona. Aquestes capacitats són la base per a formar una participació activa posterior i en última instància a nivell ciutadà.

Propiciant el coneixement, la divulgació i l'exercici dels drets de la infància arreplegats en la Convenció sobre els Drets del Xiquet adoptada per l'Assemblea General de Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, en el marc de la millora de la qualitat de vida i el benestar social de la ciutadania.

Impulsant espais de debat i comunicació bidireccional entre l'administració i la població juvenil, en assemblees obertes i participatives, centres juvenils o altres espais, en els quals aporten la seua visió de les necessitats i solucions respecte als assumptes de la localitat.

Creant consells d'infància i consells de joventut, que presenten iniciatives, suggeriments i propostes per a ser debatudes en els àmbits i òrgans municipals corresponents i implicant-los en la presa de decisions.

Elaborant plans de treball en conjunt amb la població infantil i juvenil que definisquen les polítiques del municipi dirigides a aquests col·lectius de manera transversal a totes les àrees de gestió.

TRANSPARÈNCIA ACTIVA

La transparència permet a la ciutadania conèixer el funcionament intern de les institucions i com es manegen els fons que aquestes reben. Sense transparència no hi ha participació, i complint el Codi Ètic del Bon Govern prevenim la corrupció.

- Recolzem el dret de les persones a accedir a la informació pública i a la seua reutilització:
- Publicant la informació d'una manera clara, estructurada, accessible, senzilla i comprensible per a les persones.
- Fomentant entre la ciutadania l'accés a aquesta informació i afavorint que s'implique en els assumptes públics per a avançar cap a l'apoderament ciutadà i la democràcia participativa.
- Articulant accions formatives específiques destinades als òrgans municipals competents en transparència.

REUTILITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ

Tota la informació publicada o posada a disposició serà reutilitzable i accessible, sense necessitat d'autorització prèvia i de forma gratuïta, llevat que en ella es faça constar expressament el contrari.

COMPROMÍS AMB LES PERSONES. CIUTATS DE BENESTAR

IGUALTAT DE DRETS, IGUALTAT D'OPORTUNITATS IMMIGRACIÓ
LES POLÍTIQUES INTEGRALS DE JOVENTUT EDUCACIÓ CULTURA
PROMOCIÓ DEL VALENCIÀ OCI ESPORTS SERVEIS SOCIALS
SALUT URBANA CONVIVÈNCIA, SEGURETAT I PREVENCIÓ DE RISCOS

Hem de continuar generant igualtat d'oportunitats per a totes les persones. Aquest continua sent el *leit-motive* de qualsevol política desenvolupada per Compromís.

IGUALTAT DE DRETS, IGUALTAT D'OPORTUNITATS

- Vetllar pel compliment i desenvolupament del Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i Masclista. Impulsar l'adhesió de col·lectius, associacions i empreses locals.
- Tenir present la Perspectiva De Gènere en l'Elaboració dels Pressupostos Municipals.
- Potenciarem la xarxa d'agents d'igualtat.
- Desenvoluparem el pla d'igualtat.
- Vetllar pel compliment i desenvolupament de la Llei Valenciana dels Serveis Socials Inclusius.
- Plans d'accessibilitat urbana i eliminació de barreres arquitectòniques en totes les instal·lacions de la ciutat.
- Plans de tractament integral de la capacitat diversa, per tractar vessants com la de l'ocupació, l'oci, l'associacionisme, i la integració plena d'aquestes persones etc.
- Continuar amb els incentius i subvencions per a mesures d'accessibilitat en els edificis residencials.
- Plans d'accessibilitat i eliminació de barreres arquitectòniques en tots els mitjans de transport públic.
- Creació d'ajudes per adaptar l'accessibilitat dels mitjans de transport col·lectiu privat.
- Plans de formació en igualtat per al funcionariat

IMMIGRACIÓ

- Implementar un sistema d'informació local de rebuda:
 - Demografia i impacte demogràfic.
 - Assentament i impacte territorial.
 - Tipologia immigratòria i diversitat.

- Mercat de treball.
 - Sistema de benestar: educació, sanitat, serveis socials.
 - Creació d'espais d'acollida per a possibles emergències migratòries.
- Creació de la figura de coordinació d'equips de voluntaris per tindre en tot moment preparada una xarxa de gent per col·laborar amb possibles emergències migratòries.

LES POLÍTIQUES INTEGRALS DE JOVENTUT

OCUPACIÓ

- Potenciar l'Agència Local d'Ocupació
- Increment dels programes destinats a la Formació per a l'autoocupació.
- Creació d'un Observatori de l'Ocupació Jove dins del marc dels Pactes Territorials per l'Ocupació, per a evitar la precarietat.
- Impuls de programes locals de reincorporació laboral de joves titulats, per tal d'evitar la fugida de "cervells".
- Afavoriment de la col·locació de joves que estudien per a fer-ho compatible.
- Programa específic d'incorporació al món laboral de dones joves.
- Crear en l'àmbit local programes com Avalem Joves que tan bons resultats està donant.
- Potenciació de la creació de Cooperatives Laborals que es basen en l'economia sostenible.

EDUCACIÓ

- Participació activa en les meses territorials de seguiment i aplicació de la Formació Professional Dual per tal d'afavorir la connexió entre el món educatiu i el món empresarial del municipi.
- Fer convocatòries municipals de beques i ajudes per al transport universitari.
- ERASMUS +. Concessió de beques i ajudes municipals per a estudiants universitaris.

- Concessió d'ajudes municipals a la investigació per a joves titulats de la localitat.
- Creació de beques de formació i de pràctiques amb empreses locals.

CULTURA, OCI I TEMPS LLIURE

- Creació i impuls de programes i activitats destinades a la conscienciació de la importància de la lluita contra la violència de gènere i masclista.
- Creació i impuls de programes i activitats destinats a fomentar la tolerància, el respecte i la diversitat. Integració de joves problemàtics en aquests programes.
- Impulsar l'associacionisme lúdic juvenil.
- Afavorir la creació cultural amb programes de formació i convocatòria de beques i ajudes.
- Afavorir la interacció creativa entre diferents col·lectius i artistes.
- Apostar pels creadors locals i comarcals més joves i afavorir la seua presència en l'oferta cultural i festiva local i comarcal.
- Promoure programes d'intercanvi cultural amb les persones immigrants que visquen a la localitat.
- Posar en marxa programes de promoció del valencià imaginatiu i que impliquen el major nombre possible de gent.
- Afavorir l'aprenentatge del valencià als nouvinguts, tot garantint no només el respecte sinó la potenciació de les seues peculiaritats.
- Augmentar els serveis de transport nocturn i en dies especials a zones d'oci.
- Promoure programes de formació sobre les drogues. Promoure programes locals d'educació sexual i instal·lació de màquines expenedores de preservatius en totes les instal·lacions de titularitat municipal.
- Crear programes específics de desintoxicació dels joves drogoaddictes o amb problemes de ludopatia dins el marc dels programes més generals, insistint en el cas de la drogoaddicció, en la formació i la reinserció.
- Continuar donant suport decidit a l'esport tradicional i als esports minoritaris, convocant competicions comarcals o intercomarcals, obrint les instal·lacions necessàries i introduint-los com a activitats extracurriculars a les escoles (o formant part del currículum d'Educació Física).

- Promocionar programes de viatges i excursions que tinguen com a element central el coneixement del medi, l'educació ambiental i la promoció del patrimoni valencià.
- Reformarem el teatre Mònaco.
- Crearem la nova biblioteca.

ASSOCIACIONISME I VOLUNTARIAT

- Creació del Consell de la Joventut.
- Programes municipals de formació del voluntariat, amb posteriors experiències pràctiques.
- Afavorir, econòmicament i infraestructural, la constitució d'associacions de tot tipus dins del municipi, especialment aquelles creades per joves i vinculades al medi ambient, la solidaritat amb el Tercer Món o amb la població socialment marginal d'ací, la promoció cultural, l'educació, la integració de la dona.
- Convocar fires comarcals del voluntariat que siguen punts de trobada i aprofiten per a l'intercanvi d'experiències.
- Creació d'una Mesa del Voluntariat per intercanviar experiències i aprofitar recursos.
- Afavorir a les Associacions Juvenils en la cessió de locals municipals.

EDUCACIÓ

- Fomentarem la coeducació en edats primerenques.
- Potenciació de l'escola pública, augment d'aules de 2 a 3 anys públiques.
- Pobles i ciutats educadores com a model de ciutat que volem.
- Incloure, en tots els projectes que desenvolupen els museus, les biblioteques, ludoteques, les escoles esportives, amb espais... accions en les que participen els centres escolars de la localitat.
- Creació d'espais oberts per jugar i conivure.
- Continuar potenciant l'escola pública com a motor d'una societat més justa.
- Creació de xarxes d'activitats extraescolars.
- Afavorir i incentivar la participació activa dels diferents agents protagonistes: pares, mares, ensenyants, alumnat i gent gran.

- Aprofundir en el funcionament real i pràctic dels òrgans col·legiats, com ara els consells escolars municipals.
- Foment de l'ús i l'aprenentatge de les noves tecnologies: aules d'informàtica, connexions en xarxa, accessos de correu, bases de dades, accessos a internet...
- Promoció de l'ús del valencià.
- Treballar per fer que les escoles siguen un pont de cohesió dels nostres barris. Establir acords o reglamentar fórmules per l'optimització dels espais educatius públics. Obertura en horaris no lectius per a que la tasca essencial de la dependència (ciutadania puga utilitzar les pistes esportives, les biblioteques, les aules d'informàtica, salons d'actes, espais per exposicions...).... sense perjudici de l'activitat quotidiana dels centres.
- Establir convenis de col·laboració i afavorir la interrelació amb altres ens que condueixin a la millora de l'oferta educativa : universitat, associacions de pares i mares, altres institucions.
- Especial sensibilitat en els casos d'assistència social, immigració...
- Continuar amb l'aposta decidida per conjugar la funció educativa amb la funció assistencial: les escoles municipals 0-3, i treballar, junt amb la Generalitat, per aconseguir la total escolarització en el tram de 0 a 3 anys. Facilitar les beques en aquells casos més urgents.
- Assegurar la funció assistencial com a complementària de l'educacional, però sense convertir-se en un aparcament de xiquets i xiquetes. Per això, caldrà preveure els períodes vacacionals de les famílies, per conjugar-los amb els de l'escoleta, els horaris de permanències més ajustats als horaris de treball de les mares i els pares atenent, sempre, com a objecte principal de qualsevol acció, el creixement afectiu, intel·lectual, social del xiquet.
- Fer de les escoles infantils un espai educador ric i obert a la participació dels adults per conviure amb els infants: festes, celebracions...
- Creació de l'escola de famílies.
- Planificació coordinada dels responsables d'educació, treball i habitatge per evitar reductes marginals i facilitar la normalització social de qui més la necessita.
- Seguiment periòdic de la comissió d'absentisme escolar.
- Elaboració i actualització dels plans d'acollida municipal com a eina per planificar les atencions, els recursos...

- Mantenir una coordinació assídua entre els diferents serveis que hi intervenen: planificació familiar, drogodependències, treballadors socials, ONG, gabinet psicopedagògic, sanitat, fiscalia de menors...
- Promoure campanyes de sensibilització al conjunt de la societat per valorar la importància d'aquests serveis. Campanyes de formació-informació específiques per als casos més necessaris.
- Dotació pressupostària suficient i gestió eficaç de les ajudes d'altres administracions.
- Millorar l'accessibilitat dels centres educatius.

CULTURA

- Democratització de la Cultura.
- Creació d'un Pla Estratègic Cultural, contant amb tots els agents culturals de la ciutat.
- Línia de subvenció per a la creació cultural local
- Línies de subvencions destinades al teixit associatiu cultural.
- Afavorir que als Consell Municipal de Cultura tinguen una participació activa tot el teixit Cultural de la Ciutat, Professionals, Amateurs, Associacions...
- Creació d'una ordenança de venda de publicacions municipals (llibres).
- Intercalar cadascuna de les Accions Culturals dins de l'àmbit educatiu.
- Optimitzar i coordinar l'ús dels espais municipals.
- Creació de línies de subvenció coordinades en les autonòmiques per la recuperació i manteniment del Patrimoni Històric.
- Digitalització i difusió del fons històric local.
- Creació d'un abonament cultural anual, amb descomptes per a persones amb diversitat, carnet jove, tercera edat, etc.

PROMOCIÓ DEL VALENCIÀ

- Desenvolupament d'un Pla de Normalització lingüística i fomentar el valencià com a llenguatge de l'Administració. Oferiment a mitjans local de fer cursos de valencià o programes en valencià en les seues pàgines o programacions.

- Documentació en la llengua que trie el ciutadà.
- Consell Social de la Llengua, de cara a mamprendre un diàleg social en matèria de política lingüística, entendre les peculiaritats de les diverses parts del municipi i per tal de fomentar l'ús social de la llengua.
- Plans d'acollida i integració lingüística als nouvinguts, amb plans d'integració lingüística per a adults estrangers.
- Desenvolupament de la millora del valencià en els mitjans i en la societat, promovent articles i periòdics en valencià, així com els rètols de les tendes o la projecció de cinema en valencià.
- Col·laboració amb el sector comercial i de restauració local promovent diferents campanyes de promoció del valencià.

OCI

- Potenciar la participació activa de totes les entitats festeres en els organismes de gestió de les festes.
- Creació d'alternatives d'oci adaptades a tota la ciutadania i destinades especialment a la gent amb menys recursos i als joves.
- Potenciar l'associacionisme d'oci.
- Creació de ludoteques en espais públics destinades principalment als adolescents però també per la resta de la societat.

ESPORTS

- Disseny d'un model de gestió esportiva com el servei esportiu municipal.
- Continuar treballant en estreta col·laboració amb les associacions esportives locals.
- Potenciar el multi esport a les escoles.
- Incentivar i afavorir la pràctica d'esport per tothom, posant a l'abast de la població totes les instal·lacions i serveis auxiliars necessaris.
- Programar activitats específiques dirigides a la salut, principalment de la gent gran.

- Recolzar esdeveniments esportius puntuals per tal de promocionar els esports que són menys coneguts, com per promocionar la pràctica entre sectors menys habituals de la societat.
- Impulsar l'esport femení.
- Millorar al màxim la gestió i la utilització de totes les instal·lacions disponibles en la localitat, fins i tot les escolars.
- Impulsar campanyes per a la conscienciació de la importància de mantindre hàbits saludables. Programar activitats específiques dirigides a la salut, principalment de la gent gran.
- Fomentar la participació de les diferents associacions esportives en esdeveniments públics per tal de donar a conèixer la seues accions.
- Millora de la piscina municipal.
- Impulsar campanyes per a la conscienciació de la importància de transmetre valors positius, d'integració social i respecte mitjançant l'esport.
- Intercalar cadascun dels esdeveniments esportius dins de l'àmbit educatiu.

SERVEIS SOCIALS

Amb l'aprovació per part del ple del Consell del projecte de llei de Serveis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana, que adequa el sistema de serveis socials a les necessitats de la ciutadania i els dóna la consideració de serveis essencials i d'interès general, de la Renda Valenciana d'Inclusió i de la Llei de la Funció Social de l'Habitatge la prioritat de les polítiques municipals han canviat molt en aquest aspecte.

- Desenvolupar la llei valenciana de Serveis Socials als nostres municipis.

Els Serveis Socials que es desenvolupen a nivell municipal són una de les competències que més s'ha vist afectada per la Reforma Local. A nivell municipal suposa una retallada de serveis de prevenció i atenció individualitzada que no poden perdre's. Es per això que ens comprometem a tindre una actitud rebel davant aquesta reforma i mantenir aquelles competències que siguen necessàries per un major benestar i menor desigualtat als municipis on governem.

- Serveis d'informació, orientació i assessorament de situacions de necessitat social.
- Ajuda a domicili de persones dependents i programes de recolzament a la unitat de convivència.

- Gestió d'ajudes econòmiques d'emergència social, gestió de la renda garantida de ciutadania o de qualsevol renda que ajude a cobrir necessitats bàsiques.
- Mediació i intervenció familiar
- Programes de prevenció, intervenció i inserció per a persones, famílies, grups i col·lectius en risc d'exclusió.
- Promoció de la inserció laboral.
- Protecció de menors en situació de risc.
- Atenció a les persones en situació de dependència, tercera edat i discapacitat.
- Atenció primària a les persones víctimes de violència de gènere.
- Gestió d'accés a habitatge social.
- Recolzament i dinamització del voluntariat social.

Totes aquestes competències han de ser traduïdes en diversos programes, plans d'actuació i accions de govern que poden abastar camps molt diversos com els següents.

- Millora i impuls dels serveis socials generals, a través d'un major desenvolupament i implantació de les prestacions bàsiques dels programes i d'una major dotació als equips socials de base.
- Ampliació de recursos ja existents dirigits a la tercera edat per a aconseguir una major cobertura: servei de suport a domicili, teleassistència. Millora de la qualitat dels serveis.
- Creació d'altres serveis de proximitat per a persones dependents: persones amb discapacitat, tercera edat, malalts mentals, menors.
- Atenció a totes les situacions de precarietat amb les ajudes econòmiques necessàries mitjançant actuacions ràpides i eficaces.
- Promoció de la solidaritat i del voluntariat. Coordinació de recursos professionals i de voluntariat per a la realització de programes d'atenció a la diversitat, a la gent gran i als menors.
- Impuls de l'associacionisme: gent gran, dones, joves, usuaris..., i grups d'autoajuda.
- Intervenció familiar i atenció a joves, menors i nuclis de convivència en situació de risc social. Elaboració de projectes culturals i d'oci, espais de trobada, formació i ocupació.

- Mobilització de polítiques actives d'ocupació dirigides a joves, parats de llarga duració, col·lectius amb dificultat d'integració laboral, dones soles amb càrregues familiars, immigrants, persones amb discapacitat, etc. Desenvolupament de l'economia social. Impuls de programes d'ocupació protegit.
- Desenvolupament de programes d'atenció i intervenció amb col·lectius d'immigrants.
- Elaboració de programes municipals d'habitatge (habitatges socials, promoció de lloguer d'habitatges, ajudes de lloguer).
- Impuls dels serveis socials especialitzats per a atendre els veïns.
- Creació de la segona residència de la tercera edat.
- Creació de recursos d'atenció per a malalts mentals.
- En l'atenció a les persones amb discapacitat, s'impulsarà la creació i ampliació de habitatges tutelats, centres ocupacionals, tallers d'inserció, centres especials d'ocupació i es fomentarà la contractació i el treball cooperatiu amb les empreses d'inserció sociolaboral.
- Promoció d'equips d'intervenció familiar amb menors i altres col·lectius en crisi. Programes d'acolliment familiar de menors.
- Creació del Consell Municipal de Benestar Social.
- Desenvolupar iniciatives com les del Bancs d'Aliments, els programes de Menjar a casa i els menjadors escolars garantits per assegurar que cap persona passe fam als nostres municipis.
- Desenvolupament del Pla Integral contra la pobresa, per tan de combatre aquest fenomen a les nostres ciutats de forma transversal amb tota l'Ajuntament.
- Mesures fiscals contra la pobresa energètica causada per les grans distribuïdores i companyies d'abastament.
- Creació d'una xarxa de ludoteques i esbarjo infantil que permeta la conciliació laboral i familiar.
- Incorporació dels majors de 16 anys de famílies en situació d'exclusió social al programa de renda garantida per tal de permetre el manteniment dels estudis, transport i autonomia.
- Manteniment i desenvolupament dels programes de prevenció sociosanitaris (drogodependències, prevenció de la violència, absentisme escolar) etc.

SALUT URBANA

El nostre sistema sanitari ha de ser universal, públic, gratuït, equitatiu, de qualitat i adequadament finançat. Som conscients que les competències d'Assistència Sanitària són de la Generalitat Valenciana, des de l'Ajuntament promourem reivindicarem i facilitarem que Onda tinga:

- Exigir la millora de l'assistència de Salut Mental, i Salut Sexual.
- Una Unitat de S.A.M.U.
- Implantació del servei d'infermeria als Centres Educatius Públics.

SALUT EN TOTES LES POLÍTIQUES MUNICIPALS: STPM

Segons el model de determinants de la salut que ens proposa l'Organització Mundial de la Salut, la major part de la salut i el benestar, alguns autors parlen fins d'un 80%, es genera fora del sistema sanitari. L'actual Llei de Salut de la CV (Llei 8/2018 de 20 d'abril de la Generalitat Valenciana) assumeix aquest model .

Si són els determinants socials els principals determinants de salut, consegüentment seran les polítiques socioeconòmiques (medi ambient, educació, treball, urbanisme i habitatge, cultura i esports, etc.) les que generen salut i benestar. El major impacte en salut que poden proporcionar els ajuntaments no es produeix per decisions que es prenguen en la regidoria de sanitat, sinó en les àrees de govern que s'ocupen dels determinants socials de la salut.

Per tant, l'àmbit municipal és l'àmbit de proximitat per influir en tots aquests determinants de la salut mitjançant la inclusió de la salut, el benestar i l'equitat com a eix transversal de totes les polítiques municipals, el que s'anomena "Salut en Totes les Polítiques Municipals" o STPM. L'actual IV Pla de Salut de la Comunitat Valenciana també adopta aquest marc d'actuació.

STPM implica que:

- L'alcaldia siga responsable d'impulsar i fer el seguiment i l'avaluació d'aquesta transversalitat de la salut i el benestar, mobilitzant a les respectives regidories i tot comptant amb un sistema mínim d'indicadors.
- El personal tècnic dels diversos sectors del municipi ha d'adquirir noves competències i tindre el suport de l'administració local per poder treballar de forma conjunta, cooperativa i coordinada amb altres sectors i amb la ciutadania. El que anomenem treball intersectorial i accions intersectorials afavoridores de la salut.

- Les i els professionals de les Unitats de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives poden tindre un paper clau reorientant la seua activitat cap a la promoció de la salut local i emmarcar les polítiques de prevenció de les addiccions des del model d'actius per a la salut.

Les polítiques municipals socials, urbanístiques i culturals, entre altres, determinen les capacitats d'un municipi per atendre els més vulnerables, cobrir les necessitats bàsiques i afavorir la cohesió social i la integració intercultural. Propostes interessants en aquest àmbit podrien ser:

- Promoure les aliances i la col·laboració entre els serveis d'atenció primària, salut pública, les associacions (de pacients i de tot tipus), universitat, fundacions i els municipis, mitjançant la signatura de convenis o altres formes d'acord, en la **realització de programes de promoció de salut**, com per exemple els adreçats a la promoció de l'activitat física i de l'alimentació saludable, tal com:
- Programes de mobilitat segura i sostenible que incloguen els camins segurs per anar a l'escola i les rutes saludables per persones adultes i majors.
- Programes de prescripció social per promoure la salut utilitzant instal·lacions esportives municipals, paisatges naturals significatius i tota mena d'actius relacionats amb grups i associacions de tot tipus.

POLÍTiques PÚBLIQUES AMBIENTALS:

Tot ha de lligar amb l'agricultura ecològica, els canals curts de producció, l'alimentació saludable, el consum de proximitat i estacional, la promoció dels mercats... Tot cap i està relacionat amb salut i benestar des del model de determinants de salut. Alguns exemples d'aquest tipus d'intervencions podrien ser:

Polítiques públiques ambientals que asseguren:

- L'accés i la qualitat de l'aigua potable.
- La gestió adequada de residus.
- La promoció d'opcions energètiques netes i sostenibles i evitar l'exposició a elements tòxics.

Comerç i alimentació:

- Promoció dels mercats i del comerç de proximitat.
- Promoure la disponibilitat d'aliments saludables i a preus assequibles.
- Facilitar la posada en marxa de projectes d'horts familiars i comunitaris.

XARXASALUT: LA XARXA DE MUNICIPIS PER LA SALUT DE LA COMUNITAT VALENCIANA

XarxaSalut és un marc d'acció municipal que possibilita treballar amb perspectiva d'actius, equitat, determinants de la salut i de STPM, així com l'intercanvi de bones pràctiques entre municipis. És l'eina per a traslladar els objectius i accions del IV Pla de Salut de la CV a l'àmbit municipal, objectius i accions que estan alineades amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible del mil·lenni.

XarxaSalut proporciona:

- La formació i capacitació del personal tècnic municipal dels diferents sectors, professionals dels serveis de salut i ciutadania en els temes de salut, determinants de salut i promoció de l'acció local en salut basada en actius;
- La difusió i pràctica de les **guies XarxaSalut** que donen suport metodològic a totes les persones, personal tècnic i ciutadania, implicades;
- Les subvencions adreçades als ajuntaments per incentivar el procés de diagnosi, acció i avaluació.

ALTRES PROPOSTES

- Confecció d'ordenances específiques per al control de riscos per a la salut i promoció de normes d'higiene pública (ordenances del soroll, ordenances d'antenes de telefonia, ordenances sobre centrals elèctriques dins el casc urbà, ordenances sobre tinença i circulació d'animals domèstics, ordenances sobre instal·lació i manteniment d'aparells d'aire condicionat i calefacció).
- Continuar en la creació d'unitats de respir.
- Habilitació d'uns centres de dia per a atendre malalts i persones majors, amb la finalitat de reduir les càrregues laborals sobre les dones i fomentar la igualtat home-dona. Creació del voluntariat de persones majors.
- Programes intergeneracionals per promoure la interacció i convivència entre població infantil, juvenil i gent gran.
- Programes d'envelliment actiu mitjançant l'estratègia de l'educació entre iguals i amb perspectiva d'actius per a la salut i determinants socials de salut.
- Programes d'acompanyament per combatre la soledat i l'afrontament del dol i les pèrdues en la gent gran a través del voluntariat i el partenariat entre municipi i associacions implicades.

- Potenciar dins dels organismes Municipals la creació de programes de salut laboral.

CONVIVÈNCIA, SEGURETAT I PREVENCIÓ DE RISCOS

- Potenciació del Consell de Seguretat Ciutadana amb la participació de representants de la Corporació, de la policia local, de les associacions de veïns, dels comerciants, dels centres educatius, de les associacions juvenils i d'altres que siguen d'interès comunitari.
- Garantir un servei administratiu eficaç, propi o delegat en una altra administració, per a la tramitació del procediment sancionador i la sol·licitud i tramitació de permisos.
- Una programació continuada de campanyes de prevenció, sobretot en aspectes d'educació viària i de drogodependències; i també d'altres de sensibilització com ara la bona utilització dels espais i dels servicis públics. Totes aquestes campanyes han de contar amb la participació del món educatiu.
- Fomentar el transport públic millorant les freqüències i adequant els recorreguts a les necessitats.
- Impulsar els desplaçaments a peu i en bicicleta, i els servicis a domicili, per tal de reduir la circulació pels carrers dels nostres nuclis urbans.
- Creació d'un servei municipal de recollida d'animals amb zero sacrifici.
- Foment de l'adopció d'animals de companyia.
- Creació d'una ordenança de tinença i benestar animal
- Potenciar la creació del Camins Escolars Segurs.
- Reforçarem el servei de neteja viària.
- Obligació de netejar les miccions dels animals amb aigua i sabó.

**MODEL ECONÒMIC: MUNICIPIS EMPRENEDORS,
SOSTENIBLES I RESPONSABLES**

**ATENCIÓ A LES PERSONES MÉS VULNERABLES GENERACIÓ D'OPORTUNITATS
RECUPERACIÓ DE LES INSTITUCIONS DIÀLEG TERRITORIAL I INSTITUCIONAL**

ATENCIÓ A LES PERSONES MÉS VULNERABLES

ATENCIÓ ALS SECTORS DE POBLACIÓ MÉS VULNERABLES: DONES, JOVES, PERSONES AMB DISCAPACITAT, PERSONES MIGRANTS I PERSONES MAJORS DE 55

- **Detecció i anàlisi**, a través de mitjans propis o supramunicipals, de les condicions locals que fomenten l'exclusió laboral de diferents sectors.
- Realització, en col·laboració amb administracions públiques (Labora), d'**itineraris formatius** que lluiten contra la precarització del treball.
- Foment de formes de treball **cooperatiu**, així com la **representativitat laboral**.
- Incentivació de les **clàusules socials** en la contractació pública i privada.

ATENCIÓ A SECTORS ECONÒMICS MÉS EXPOSATS A LA MANCANÇA DE DRETS LABORALS. LLUITA CONTRA L'ECONOMIA SUBMERGIDA

- Creació de **meses sectorials i territorials** contra la precarietat laboral, així como de posada en marxa d'accions formatives i de conscienciació.

DISSENY DE PLANS MUNICIPALS D'OCUPACIÓ I DESENVOLUPAMENT LOCAL

- Planificació i qualitat dels programes d'ocupació.
- En col·laboració amb el servei públic autonòmic d'ocupació (Labora), disseny de **programes locals d'ocupació d'acord a les oportunitats** econòmiques del territori, tractant en tot cas d'assegurar la continuïtat i millora del programes ja establerts.
- Inserció dels programes municipals en polítiques autonòmiques d'ocupació i foment de l'economia.
- Alineació dels programes locals amb **l'impuls autonòmic de sectors econòmics**, particularment aquells adreçats a la **tecnificació, digitalització, internalització i innovació**.
- Polítiques de no-discriminació de gènere en matèria de formació i ocupació.
- Superació del model de **programes formatius per a l'ocupació** que, de vegades, parteixen de la diferenciació del treball per **qüestió de gènere**. Generació d'itineraris formatius amb habilitats transversals i coneixements conduents a la innovació en el treball.

GENERACIÓ D'OPORTUNITATS

IMPULS DELS SECTORS QUE GENEREN OCUPACIÓ DE QUALITAT

Indústria i la servindústria

- Continuació en l'esforç per la modernització i excel·lència de les **àrees industrials**, autèntiques fixadores de l'economia a nivell local, al temps que s'impulsa la col·laboració entre àrees i professionals de diferents **territoris**. Desenvolupament del Pla estratègic Industrial.
- Reforçament i impuls del serveis complementaris a l'indústria o **servindústria** (internacionalització, exportació, màrqueting, disseny, innovació, etc.) com a eina de diferenciació en un món global.

Agricultura i ramaderia

- Impuls de la producció i consum de **proximitat i quilòmetre zero**, així com de la producció de qualitat certificada a través de les **Denominacions d'Origen, segells de qualitat autonòmica i reconeixement local** i la celebració de **Fires i Certàmens locals**.
- Reforçament de les formes **cooperativistes** de relació de producció i treball, així com les ajudes a la **tecnificació i exportació**.
- Foment de l'**agricultura ecològica**.

Comerç minorista i mercats municipals. Eco-comerç

- Suport del comerç minorista amb un **calendari d'apertures** profitós per al comerç de proximitat i la xicoteta i mitjana superfície, compatible amb la conciliació familiar i laboral.
- Impuls d'un nou model de **mercat municipal**, comercialitzador de **productes ecològics, de proximitat i qualitat**, generadors d'experiències culturals i gastronòmiques, amb serveis capaços de competir amb el **comerç electrònic** en mans de gegants generalistes.
- Dinamització del comerç minorista a través de l'amabilització de les àrees urbanes, la seua **vianalització** i humanització front a les grans superfícies i la mobilitat dependent de vehicles privats.
- Creació d'un portal web amb servei de venda on-line per al comerç minorista, complementar-lo amb formació i recolzament per a la gestió adequada del portal.

Turisme

- Impuls d'una **marca turística** mitjançant un conveni turístic i cultural amb la Mancomunitat Espadà-Millars com a referent de qualitat, serveis i cultura.
- Creació d'una zona d'aventura a l'embassament del Sitjar.
- Impuls de la **conservació ambiental i cultural** a través de recursos econòmics provinents de les visites i estàncies foranies.
- Potenciarem **Onda com a plató cinematogràfic**.
- Farem realitat el **corredor verd**.

Memòria Històrica i Patrimoni

- Posada en valor del **patrimoni històric com a recurs turístic** i de reconeixement cultural, particularment aquell de la història recent que té unes singularitats pròpies al nostre territori.
- Ficarem en valor l'antiga presó de la Font de Dins.

Indústries Culturals i Creatives

- Treball i contractació local, amb el teixit cultural i creatiu proper.
- Impuls del cooperativisme i la col·laboració amb la resta d'indústries.
- Generació d'espais i programes locals de treball, estada i col·laboració entre persones, col·lectius i empreses culturals i creatives.

Economia digital

- Creació d'àrees i centres d'impuls i desenvolupament de l'economia digital.
- Generació de sinèrgies entre empreses tradicionals i agents de la innovació, incloses universitats, entitats i empreses dedicades a la innovació digital.

Economia de les cures

- Consolidació laboral i econòmica de l'economia de les cures, mitjançant l'atenció de les condicions de **contractació pública** i limitant la subcontractació.
- Impuls de la **formació i el cooperativisme** com a eina de millora de les condicions laborals i el reconeixement social.
- **Posar en valor** la cura, mitjançant actuacions com ara campanyes de comunicació.

- Impuls de **projectes educatius** en les escoles per informar i sensibilitzar sobre la **corresponsabilitat** de la cura a professionals i les famílies.
- Incorporació de **mòduls formatius** sobre economia de les cures per a treballadors i treballadores municipals, incloent-hi les vinculades a les empreses públiques municipals.
- Incorporació de la **democratització de la cura en plans** d'inclusió social, d'envelliment, de temps, de salut mental, d'interculturalitat, d'immigració i acollida i d'ocupació.
- Impuls del **cohabitatge** com a fórmula d'habitatge cooperatiu, posant **sòl públic** a disposició d'aquestes cooperatives, que permeten reduir les despeses de les persones residents i disposar d'un suport en tasques de cura.
- Elaboració d'una **estratègia de suport** a les persones i /o famílies que cuiden persones malaltes i o dependents.
- Identificació de les dificultats de persones en situació d'atur que tenen responsabilitat de cures, especialment famílies monoparentals, per poder participar en els **programes i recursos d'inserció laboral** municipals i impulsar mesures per facilitar el seu accés i participació als programes adreçats a col·lectius en situació de vulnerabilitat.

IMPULS DE L'EMPREDORIA I LA GENERACIÓ D'EMPRESES

El territori como a oportunitat: Impuls dels Territoris Socialment Responsables

- Foment públic a través de la **formació**, l'impuls i la **contractació d'empreses i serveis** adreçats al respecte al territori, les persones i la responsabilitat social.
- Fomentar la **participació i col·laboració** de la ciutadania i dels diferents agents econòmics, socials i ambientals del municipi.
- Gestionar la **pròpia responsabilitat social dins de l'ajuntament**: elaborar un codi ètic, amb clàusules socials i criteris de compra responsable, fomentar la formació i sensibilització del personal, elaborar plans d'igualtat i protocols d'assetjament.
- Fomentar la **responsabilitat social al municipi**, definint un **pla d'acció** per promoure la responsabilitat social al territori, acompanyant i sensibilitzant, informant a la ciutadania cap a conductes socialment responsables.
- Fomentar la **responsabilitat social a les empreses** del teixit productiu municipal, així com la producció i consum local i les activitats de turisme sostenible.

- Participar en **xarxes** de Territoris Socialment Responsables.

Serveis d'atenció a l'empresa i l'emprenedoria amb perspectiva de gènere

- Promoure el disseny de **polítiques d'ocupació específiques** per a la inclusió de les dones en general i de les dones amb especials dificultats i/o afectades per discriminació múltiple en particular i, amb major èmfasi, les dones joves.
- Impulsar també actuacions específiques dirigides a la **reducció de la bretxa salarial i la segregació horitzontal**, així com a les destinades a promoure l'ocupació de les dones en sectors d'innovació, alta competitivitat i internacional.
- Implantar mesures de **mainstreaming de gènere**, tal com tindre en compte fonts d'informació desagregades per sexe, utilitzar llenguatge inclusiu, sensibilització, coneixement i formació en igualtat, participació igualitària i equitativa de dones i homes en els processos de presa de decisions, assignar adequadament i de manera explícita els recursos tècnics i el personal necessari per a la integració de la igualtat entre homes i dones o comptar amb pressupostos que tinguen en compte les desigualtats entre dones i homes.

Foment de l'autoocupació i generació d'empreses promogudes per joves i dones.

- Millorar en el nostre entorn el **coneixement** de la realitat i el **reconeixement social** de les dones emprenedores i empresàries.
- Fomentar la **cultura emprenedora** entre les dones.
- Fomentar el **finançament** de les emprenedores, amb programes de subvencions per a l'inici de l'activitat i amb beneficis fiscals.
- **Adaptar la formació** empresarial per a les dones, cap al desenvolupament de competències, formació permanent i formació professional.
- Orientar a les emprenedores i les empresàries cap a **sectors amb majors oportunitats** i revitalitzar els sectors en els quals han treballat tradicionalment les dones.
- Incentivar la **cooperació empresarial**.
- Promoure la **participació** de les dones en els **espais de poder**.
- Promoure l'**emprenedoria en joves**, superant la vessant empresarial, des d'una perspectiva àmplia fonamentada en les **habilitats pròpies**: la capacitat d'innovació, la creativitat i l'ús de les tecnologies.

- Impulsar **programes d'acompanyament** en la creació d'empreses per a joves, amb formació especialitzada, mentoria, accés a xarxes d'emprenedors i ajudes econòmiques. Programa "Hereta un comerç".

URBANISME PER A LES PERSONES

Promoció pública de habitatge i promoció del lloguer social

- Realitzar una relació de béns, espais, solars, etc., propietat dels ajuntaments, sense ús efectiu, de tal forma que pugui ser reconvertida la seva utilització en benefici de la ciutadania, facilitant el ple aprofitament dels béns municipals per les persones.
- Creació d'una borsa municipal d'habitatges per a lloguer social, facilitant la relació entre els arrendadors i els arrendataris, garantint als primers el cobrament dels seus lloguers i la seguretat dels seus immobles i als segons la disponibilitat de l'habitatge.
- Desenvolupar un pla A propi, amb un model de pisos d'estada temporal i amb un lloguer social.

Rehabilitació integral i energètica de barris, habitatges i edificis

- Implantar programes d'**ajudes i beneficis fiscals** al voltant de tres eixos: eficiència energètica y rehabilitació en edificis, eficiència energètica i estalvi en les instal·lacions comunitàries de calor i incorporació d'energies renovables locals en la producció tèrmica, així com la gestió dels residus.

Disseny urbà amb perspectiva de gènere

- Portar a terme actuacions de **disseny urbà per a la convivència**. Un dels reptes dels municipis recau en la recomposició del seu teixit social. L'espai públic ha jugat sempre un rol fonamental i transformador, fins al punt que el potencial de cohesió social i urbana dels municipis pot mesurar-se per la qualitat d'aquests espais.
- El disseny dels municipis ha de ser **inclusiu** i, per tant, arrebregar les necessitats de la diversitat sociològica dels usuaris de l'espai urbà: infants/joventut/majors, mascotes, persones amb diversitat funcional, motoritzats/peatons, turistes/residents, residència/treball. Amb especial atenció, a més, al disseny urbà amb perspectiva de gènere, mitjançant un urbanisme integrador que pugui **compatibilitzar usos**, procurant una major proximitat dels serveis, dissenyant els carrers i barris prioritzant el benestar de les persones.

RECUPERACIÓ DE LES INSTITUCIONS

RECUPERACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS MUNICIPALS ADREÇATS L'OCUPACIÓ I L'ECONOMIA

- Fer de l'ajuntament, com a institució més propera als ciutadans i ciutadanes, un impulsor de iniciatives i serveis de suport, tant a les persones com a les empreses, per al desenvolupament dels seus projecte professionals.
- Promoure Pactes per l'Ocupació amb el sector empresarial, sindicats i altres administracions públiques.

LIDERATGE PÚBLIC EN LA DIAGNOSI, PROPOSTA I IMPULS ECONÒMIC

- Realitzar estudis diagnòstics de la situació dels sectors econòmics del municipi, en col·laboració amb entitats i institucions implicades, detectant les àrees de millora i posant els recursos humans i econòmics per a superar-les.
- Promoure aliances, acords i convenis amb entitats, empreses i altres institucions, de forma que es multipliquen els resultats, portant la iniciativa en el impuls, revitalització i creixement dels sectors econòmics del municipi.

MILLORA I RACIONALITZACIÓ DE L'HISENDA MUNICIPAL

Transparència, operativitat i modernitat

- Publicació online de les dades de gestió i liquidació pressupostària, incorporant indicadors de gestió que permeten als ciutadans fer un seguiment real.
- Dotar de sistemes d'informació i de suport administratiu adequats, amb l'objectiu de facilitar al màxim als contribuents complir amb les seues obligacions legals tributàries.

Pressupostos participatius

- Presentació pública de la proposta de pressupostos amb temps suficient per al seu debat i proposta d'esmenes per les organitzacions ciutadanes, abans de la seua aprovació pel Ple.
- Pressupost Participatiu per a, almenys, el 5% del pressupost d'inversions.

Pressupostos amb perspectiva de gènere

- Disseny dels pressupostos amb perspectiva de gènere, com a eina per a garantir una distribució de la despesa pública més equitativa i per a fomentar la

transparència i el compromís de l'ajuntament en l' eradicació de les desigualtats de gènere i el treball continuat cap a la igualtat entre dones i homes.

Equilibri i eficiència de les despeses i la generació d'ingressos

- Equilibri de la despesa, equiparant les despeses corrents amb els ingressos corrents.
- Generació de més ingressos, mitjançant un posicionament institucional adequat i exigent davant altres administracions i òrgans polítics, reivindicant el pagament de les anomenades despeses impròpies i demandar un finançament més just per als ajuntaments.
- Eficiència de la despesa, mesurant la despesa tant corrent com la inversora, mitjançant l'establiment d'indicadors de càlcul, i un seguiment rigorós de l'execució dels serveis per part de les contractes.

Eficiència recaptatòria. Fiscalitat municipal progressiva amb atenció als sectors vulnerables

- Optimització dels procediments de gestió i recaptació dels tributs i taxes municipals.
- Fiscalitat municipal progressiva amb atenció als sectors vulnerables, com ara dones, joves, famílies monoparentals, persones en situació de vulnerabilitat o persones amb diversitat funcional.
- Fiscalitat amb perspectiva mediambiental, bonificant els impostos a aquelles actuacions adreçades a la rehabilitació energètica, i augmentant la càrrega a les actuacions que no respecten el medi ambient.

DIÀLEG TERRITORIAL I INSTITUCIONAL

IMPULS DE XARXES DE CARÀCTER ECONÒMIC SUPRAMUNICIPAL: LIDERATGE MUNICIPAL TERRITORIAL I SECTORIAL

- Creació de xarxes de col·laboració i treball d'acord a característiques econòmiques pròpies, com ara consells econòmics comarcals o agrupacions sectorials d'acord a sectors econòmics localitzats geogràficament.

DIÀLEG SOCIAL I TREBALL CONJUNT AMB ENTITATS I AMB ORGANITZACIONS DEL TREBALL I EMPRESARIALS. GENERACIÓ DE XARXES

- Creació, per part d'institucions, organitzacions empresarials i de representació del treball, d'òrgans de col·laboració, coneixement, formació i impuls conjunt del teixit econòmic, també amb la mirada posada en les condicions laborals, la responsabilitat social i el vincle amb el territori.

GENERACIÓ DE SINERGIES SECTORIALS I TERRITORIALS, COM ARA FIRES I CLÚSTERS

- Detecció de les àrees de concentració de sectors econòmics, així com les seues necessitats d'impuls i dinamització de la comercialització a través de la creació de fires i certàmens territorials, al temps que l'organització al voltant de clústers especialitzats.
- Col·laboració amb altres municipis per a l'optimització de l'ús dels recursos i la generació de xarxes.

SOSTENIBILITAT

ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC MEDI AMBIENT, AIGUA, SOSTENIBILITAT LOCAL I ECONOMIA CIRCULAR

PLA D'ACCIÓ MUNICIPAL EN CLIMA I ENERGIA 2020-2030:

Un full de ruta contra el canvi climàtic, per la sostenibilitat i la descarbonització de l'economia dels municipis.

ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC

DESCARBONITZACIÓ DELS SISTEMES D'ENERGIA

- **Descarbonitzar els nostres sistemes d'energia** substituint l'economia basada en energies fòssils i promovent l'autosuficiència energètica dels municipis amb energies renovables, incrementar l'eficiència energètica, reduir el consum, contractar el subministrament d'energia elèctrica amb comercialitzadores que faciliten energia sostenible, premiant en els concursos públics a aquelles que siguin útils per a una transició energètica descentralitzada i per tant en mans de la ciutadania, i impulsar la rehabilitació energètica d'edificis i habitatges.
- Perseverar en el Pacte dels Alcaldes pel Clima i l'Energia.
- Posar la diagnosi energètica al capdavant de les actuacions de manera que les accions s'optimitzen al màxim energètica i econòmicament.
- Impulsar les instal·lacions d'autoconsum en els edificis municipals per a que tots els edificis públics estiguen dotats d'instal·lacions renovables fotovoltaïques d'autoconsum. En especial, posar èmfasi en els col·legis, on és l'ajuntament qui té les competències, i als instituts, on l'ajuntament deu sol·licitar a la GVA que actue d'igual manera.
- Fer estudis i plans especials per determinar on es aconsellable fer instal·lacions d'energia neta (fotovoltaïca, eòlica i biomassa).
- Promoure la participació i l'alfabetització energètica per a la ciutadania com a garantia de transformació del model energètic i la sobirania energètica.
- Impulsar la rehabilitació energètica d'habitatges i edificis, per aconseguir habitatges energèticament adequats i suficients per a tota la ciutadania.
- Vincular les ajudes municipals a la rehabilitació d'edificis a que es complisquen els criteris energètics i d'aïllament fixats a la Directiva 2018/844 d'Eficiència Energètica i Eficiència Energètica dels Edificis, en el sentit de tendir a edificacions de consum energètic pràcticament nul.

GOVERNANÇA ENERGÈTICA TRANSPARENT I PARTICIPATIVA

- **Promoure una governança transparent i participativa** basada en el consens social i polític que garantisca la continuïtat de les estratègies urbanes del canvi de model energètic i la transició cap a una economia baixa en carboni.
- Crear el Consell Municipal per a la Transició Energètica com a instrument de participació de la ciutadania, les entitats, les empreses i el govern municipal.
- Creació d'una Finestreta Única per a tramitacions, assessorament i gestions energètiques.
- Impulsar el projecte Euronet 50/50 en l'àmbit escolar i de la comunitat educativa.
- Fomentar i donar suport al desenvolupament de moviments cooperatius i ciutadans amb objectius inversors en la generació d'energia renovables i d'autoconsum compartit.
- Promoure quantes Ordenances Municipals puguin afavorir els objectius de la transició energètica.
- Adaptar del Pla General als objectius de la transició energètica i d'un urbanisme integrador i baix en carboni.
- Actuar contra la pobresa energètica amb totes les ferramentes existents: cobertura social, informació i assessorament, participació, millora energètica de les llars, aïllaments..., etc.
- Compra pública innovadora, que incloga criteris de sostenibilitat i assegurar que el subministrament energètic prové de fonts renovables.

DESCARBONITZACIÓ DELS PRESSUPOSTOS

- **Descarbonitzar els pressupostos municipals** i generar una fiscalitat positiva que promogui la transició energètica
- Modificar la fiscalitat i incorporar deduccions, com bonificació Impost Bens Immobles (IBI), Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE) i Impost Construcció i Obres (ICIO).
- Increment dels gravàmens per a activitats no desitjables per contaminants i/o allunyades de l'economia baixa en carboni.
- Promoure la contractació amb comercialitzadores i/o productores 100% renovables.

- Implementar una fiscalitat reduïda o nul·la per a vehicles elèctrics, instal·lacions d'autoconsum, energies renovables, rehabilitació energètica d'habitatges i edificis...
- Establir una ampla bateria de mesures energètiques i verdes de fiscalitat positiva.
- Establir-ne un sistema d'indicadors que ens permeti constatar la presa correcta de les decisions.

CREACIÓ DE PATRONS SOSTENIBLES DE MOBILITAT URBANA I ACCESIBILITAT

- Promoure la redacció del Pla de Mobilitat Urbana Sostenible i Segura incloent el Pla de Mobilitat als centres de treball, incloent la comunitat educativa, el comerç, turisme i quantes activitats tinguen lloc al municipi.
- Potenciar la mobilitat a peu i en bicicleta, pacificant el transit, creant rutes segures per als escolars, i rutes en bicicleta a polígons industrials i altres nuclis urbans. Sistemes de vigilància de bicicletes. Establir sistemes de bonificació per als ciutadans que es desplacen en transport públic i sostenible. Ampliar la xarxa de carrers per vianants convertint-los en arteries comercials, amb la participació dels distribuïdors per a que puguin fer arribar les mercaderies als comerços i que tots perceben que formen part del projecte i es mira pels seus interessos.
- Electrificar la flota de vehicles municipals i de transport públic i instal·lar i expandir la xarxa de punts de recàrrega amb sostres fotovoltaics per a tota classe de vehicles elèctrics.
- Exigir a les empreses privades que treballen per al municipi que també electrifiquen la seua flota.
- Promoure el disseny i execució d'ombratge en rutes de vianants per assegurar un òptim confort tèrmic a la ciutadania facilitant la mobilitat a peu.
- Estudiarem la unidireccionalitat del carrer Enginyer Echegaray i Circumval·lació Sur, creant un passeig i carril bici que integrarà el Tossalet i el Monteblanco.
- Pintarem les places de pàrquing a totes les vies.

EDIFICACIÓ I ENERGIA

- Cada edifici municipal tindrà el seu Pla d'estalvi i eficiència energètica.
- Establiment d'un pla d'inventari i certificació energètica dels edificis municipals i de tots aquells que estiguen obligats a estar certificats.

- Fomentar la substitució de combustibles fòssils per electricitat a ser possible renovable o biomassa i geotèrmica en el subministrament energètic per a usos tèrmics dels edificis i habitatges.
- Implantar procediments d'inversió compartida per a rehabilitació energètica i integral.
- Modificar les ordenances municipals perquè la rehabilitació i recuperació de barris i edificis siga una labor prioritària.
- Impulsar ordenances municipals que faciliten la instal·lació de sistemes fotovoltaics en les noves construccions amb preinstal·lacions elèctriques i d'ancoratge.
- Impulsar ordenances municipals que faciliten la instal·lació de sistemes fotovoltaics tant en polígons existents com en nous, on les disponibilitats de sostre són majors, i els consums d'energia es fan majoritàriament pel dia, quan estan desenvolupant la seua activitat.
- Impulsar ordenances municipals que faciliten la instal·lació de sistemes de recarrega de vehicle elèctric i places d'aparcament de bicicleta.
- Impulsar projectes d'eficiència en l'ús de l'aigua en habitatges i edificis municipals i industrials.

ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC

- **Promoure l'adaptació al canvi climàtic entenent que el canvi climàtic s'ha d'abordar amb la participació i informació de la ciutadania, de manera transversal, coordinada i amb una planificació a llarg termini, integrant totes les àrees municipals.**
- Posar a l'agenda política municipal el Pacte dels Alcaldes pel Clima i l'Energia en la seua vesant d'adaptació.
- Impulsar la prevenció d'incendis, mesures contra l'erosió, regeneració de zones verdes i biodiversitat, el cicle de l'aigua, gestió del territori i protecció de l'agricultura.
- Millorar el drenatge de l'àrea urbana, dissenyant mesures de drenatge sostenible i establint plans per fortes pluges.
- Disseny de solucions naturals per afavorir drenatge i mitigació d'altres temperatures amb disseny de la vegetació urbana (ombratges, barreres naturals, etcètera).

- Protegir i millorar la biodiversitat i els serveis ambientals dels ecosistemes, reduir els terrenys erms, incrementar els espais naturals i reduir el segellat del sòl urbanitzat.
- Protegir els recursos hídrics, la qualitat de l'aigua i la de l'aire.
- Adaptar-se al canvi climàtic identificant, actuant i reduint el risc de catàstrofes incrementant la resiliència.
- Identificar àrees de població vulnerable (temperatures extremes, pluges), a partir de dades climatològiques, geològiques, de renda (pobresa energètica), etcètera i establir plans específics zonals.

RESIDUS

- Avançar en la recollida separada de la matèria orgànica.
- Fomentar l'autocompostatge particular, el compostatge comunitari y el compostatge municipal allà on siga possible, i en el percentatge de residus que siga viable.
- Impulsar l'ús de bosses compostables per a la recollida de matèria orgànica.
- Creació de la targeta verda i instal·lació de contenidors intel·ligents.
- Incorporar la utilització de les restes de poda be per a compostatge o be per a usos tèrmics.
- Orientar les polítiques de gestió de residus a l'aspiració d'assolir models de responsabilitat amb fiscalitats progressives on qui fa les millors pràctiques tinga fortes bonificacions i qui no les fa reba forts recàrrecs.
- Introduir criteris de reducció de generació de residus en l'impost d'activitats econòmiques dels comerços (venda de begudes en botelles reutilitzables, venda de productes a granel i no envasats, etc...)
- Plans de neteja d'espais naturals que pertanyen al municipi.
- Promoure consum d'aigua de la xarxa potable, establint fonts, i evitant l'ús d'ampolles d'un sol us. També en festivitats locals promoure gots i material reutilitzable.
- Formació en quant a la petjada ecològica dels residus i del transport Promoure economia local, de proximitat, ecològica.

- Promoure alimentació ecològica, de proximitat, augmentant origen animal en centres educatius, residències i menjadors públics

MEDI AMBIENT, AIGUA, SOSTENIBILITAT LOCAL I ECONOMIA CIRCULAR

PLANIFICACIÓ GENERAL URBANA

- Les ciutats no poden créixer de manera indefinida. Els plans municipals no han de preveure importants increments poblacionals, a no ser que estiguen ben justificats.
- Cal evitar nuclis dispersos, tot promovent i defensant un model urbanístic compacte.
- Prioritzar rehabilitació i restauració, front a noves expansions urbanes.
- Assegurar la suficient quantitat i qualitat de zones verdes.

MEDI RURAL I PARATGES NATURALS

- Impulsar mesures de valoració paisatgística de tot el territori municipal i evitar la degradació paisatgística.
- Detectar els punts de major degradació ambiental i paisatgística i promoure plans per a la seua restauració, integrant-los en un paisatge natural coherent i harmoniós, ben conservat.
- Promoure en aquests punts degradats, dintre del procés de restauració, usos alternatius, com ara equipaments municipals, parcs públics, zones recreatives, espais semi-naturals d'ús públic, etc.
- En les noves planificacions o revisions urbanístiques i projectes d'infraestructures, edificacions, aprofitaments o altres activitats d'important abast en medi rural i periurbà, preveure i identificar els impactes paisatgístics i evitar-los o minimitzar-los.

PROTECCIÓ DE LA SUPERFICIE AGRÍCOLA MUNICIPAL

- Promoure la diversificació de conreus i l'agricultura ecològica.
- Combatre la contaminació de l'agricultura química. Establir sistemes per evitar la contaminació de sols i aigües i promoure i facilitar la recollida d'envasaments de plaguicides i altres deixalles relacionades i el seu correcte tractament.
- Assessorament als llauradors sobre les possibilitats i beneficis d'una agricultura menys contaminant i les bones practiques en relació a l'ús de substàncies

perilloses en l'agricultura (pesticides, herbicides, adobs de síntesi, etc.) i els residus de l'activitat agrària, ramadera i forestal.

INVENTARI I POSADA EN VALOR DELS PARATGES MUNICIPALS

- Inventariar i *posar en valor* els paratges municipals de major interès i valor per a la conservació, així com arbres monumentals, fonts, sendes tradicionals, construccions de pedra seca, edificacions antigues destacables, i demés patrimoni etnològic i cultural associat al medi rural i natural.
- Promoure la declaració de protecció d'aquells paratges naturals d'alt valor ecològic, paisatgístic o cultural. Establir mesures efectives per a que la protecció dels paratges naturals municipals siga efectiva.
- Defensar un ús sostenible de l'espai natural: oci, turisme, etc. Difondre els valors i cartografiar-los, informar i integrar-los en plans de recursos turístics. Promoure que aquests plans incorporen la comercialització i l'ús en restauració, hostaleria i comerç, de produccions locals (fonamentalment: producció ecològica, varietats tradicionals, denominació d'origen, producció de qualitat i especificitats locals).

SERVEIS PÚBLICS. QUALITAT DE VIDA SALUT I BENESTAR

- Regular el tràfic privat i promoure i facilitar la mobilitat sostenible.
- Promoure l'ús de transports públics. Campanyes educatives i motivadores.
- Evitar la contaminació lumínica i el malbaratament energètic en l'enlluernament públic.
- Evitar i disminuir el soroll, les males olors, la contaminació atmosfèrica i els abocaments contaminants en sòls i aigües.
- Establir mesures de vigilància i control.
- Identificar i controlar focus d'emissió locals. (indústries, activitats agrícoles o ramaderes, infraestructures de tractament de residus, etc.).
- Millorar les ordenances per a regular activitats i previndre els impactes.

RESIDUS SÒLIDS URBANS

- Impulsar la recollida selectiva generalitzada, com el *porta a porta* i altres.
- Com a mínim, iniciar *experiències-pilot*, amb suport de l'administració autonòmica.
- Encetar mesures de separació que avancen en aquesta direcció.

- Adoptar mesures fiscals justes i incentivadores de les bones pràctiques, de manera que qui ho fa bé paga menys (o fins i tot podria rebre diners) i el qui ho fa mal ha de pagar els costos que implica les majors despeses de separació, tractament i eliminació.
- Promoure la *prevenció* de residus: reducció, reutilització, reciclatge, des de l'òptica, a més d'ambiental, econòmica. Un municipi que gestiona bé, redueix la despesa.

ALTRES SECTORS PRODUCTIUS: INDÚSTRIA, COMERÇ, TURISME

- Incentivar les empreses netes.
- Promoure els productes locals i la defensa dels menuts comerços i el producte de proximitat.
- Promoure el propi pla de residus local per reduir-ne la generació en aquest àmbit.
- Incentivar els valors locals relacionats amb el medi ambient i el patrimoni cultural.

Connectar amb l'activitat turística les tasques de:

- Restauració i rehabilitació de paratges naturals, edificis històrics, construccions eines i activitats tradicionals.
- Conservació d'activitats rurals i guiatge, venda de productes locals, serveis,..
- Ús en bars, restaurants i allotjaments, de produccions locals de qualitat.

EDUCACIÓ, FORMACIÓ, CONSCIENCIACIÓ I LIDERATGE EN MATÈRIA AMBIENTAL

- Promoure la compra pública ètica i ecològica per part dels ajuntaments:
 - Paper, fusta, consumibles d'oficina,...
 - Café, aigua, aliments en menjadors públics.
- Serveis d'electricitat, bancaris i altres, considerant aspectes ètics i de sostenibilitat.
- Fer que les dependències municipals siguin modèliques pel que fa a l'ús d'energies renovables, reciclatge de residus, neteja, arquitectura sostenible, rehabilitació i restauració d'edificis.
- Organitzar campanyes educatives municipals per escolars i pel públic en general, sobre nutrició, mobilitat, conservació del medi natural, estalvi d'aigua i energia, etc.

EL CANVI CLIMÀTIC EN EL CICLE URBÀ DE L'AIGUA

La gestió del servei

- Advocar per una gestió pública de l'aigua que incloga el cicle integral, en el camí d'acabar amb el seu mercantilització.
- Impulsar la posada en funcionament de comissions de seguiment i estudi o auditories (per entitats independents) de la gestió del cicle integral de l'aigua mentre la gestió d'aquesta es realitza mitjançant empreses mixtes o privades.
- Planificar les inversions necessàries per a millora i actualització d'infraestructures del servei en les xarxes de proveïment i sanejament (rendiments, substitució fibrociment...etcètera).
- Acudir a fonts de finançament públiques que no obliguen a contractes de llarga durada per a modernització d'infraestructures.

L'Ajuntament ha d'exercir (tant si és gestió directa o a través de concessió) la responsabilitat que té en l'adopció de les decisions oportunes que assegurin la sostenibilitat del cicle integral de l'aigua en la ciutat, d'acord amb la Directiva Marc de l'Aigua, des de tres àmbits:

Mediambiental. Preservant la qualitat i la conservació dels ecosistemes que són la font de subministrament (captació), sempre tenint en compte el compliment de les normes de qualitat ambiental de les aigües superficials i subterrànies assegurant que s'utilitza el mínim recurs necessari per a satisfer les necessitats de la ciutat; i respectant la xarxa de drenatge natural com un recurs del territori urbà i metropolità; compensant i remeiant les afeccions mediambientals mitjançant plans d'acció, tant abans de la captació com després del seu ús, posant una atenció especial en les llistes de substàncies prioritàries perilloses i persistents.

En el cas de les EDAR plantejar també la incorporació de criteris d'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables, sobretot en aquelles que són de titularitat municipal.

Econòmica. Repercutint el cost real de la prestació dels serveis als usuaris del servei; i aplicant tarifes que es fonamenten en els principis de capacitat econòmica, equitat, eficiència, senzillesa i transparència. Penalitzant els elevats consums a través d'una tarifa per blocs progressiva.

Estructural. Planificant i realitzant les inversions necessàries perquè l'aigua arribi als usuaris en les millors condicions, d'acord amb les normatives aplicables a cada moment; es controlen i minimitzen les pèrdues en les xarxes de subministrament i sanejament; es promoga la gestió diferencial de la qualitat de l'aigua i s'adequa, per tant, la qualitat de

l'aigua a l'ús al fet que es destine en cada cas; i es tracten totes les aigües captades per la xarxa de col·lectors municipals i abans de ser abocades a llit natural, s'estudien plans de reutilització per a ús municipal, agrícola o industrial.

- Promoure que l'ens (públic directe o amb participació majoritària del municipi) que preste el servei de gestió municipal haja d'obrir-se a la cooperació amb organitzacions d'operadors públics, com l'associació "Aigua Pública Europea", i sol·licitar ser membre actiu de la seua homòloga estatal, "l'Associació d'Operadors Públics de Proveïment i Sanejament (AEOPAS)", que promocionen de manera efectiva la gestió pública i participativa de l'aigua.
- Com a Ajuntament impulsar campanyes de foment de l'aigua de "aixeta" i a reduir el consum de l'aigua en botella, i els impactes ecològics relacionats, a través de:
- Iniciatives d'informació/formació públiques de consum d'aigua d'aixeta i de bons hàbits en l'ús de l'aigua.
- Enfortiment dels esforços per a garantir la qualitat de l'aigua.
- Utilització de l'aigua de l'aixeta en centres públics.
- Creació d'una important xarxa de fonts públiques d'aigua potable
- Eliminareu del reglament municipal de proveïment i sanejament, les suspensions de subministrament per impagament en els supòsits d'incapacitat econòmica i establir com a dret el consum d'un mínim vital de 100l/persona/dia.

Davant la finalització de la concessió

- Com a prioritat, estudiar la viabilitat de la recuperació del servei.
- Mai contractes de més de 4 o 5 anys i defugir dels canons concessionats o regular-los perquè revertisquen íntegrament en el servei .
- Dotar-se de l'adequat assessorament. Independent del dels operadors privats.
- Estudiar alternatives mancomunades.